

Juryrapport *Aan het woord* 2011 Regio Apeldoorn

Het was de tweede keer dat de regio Apeldoorn deelnam aan *Aan het woord*. De drie juryleden hebben ieder alle inzendingen gelezen, hebben ze individueel beoordeeld om ten slotte na een uitvoerige bespreking tot een gezamenlijk oordeel te komen. Vergeleken met vorig jaar kon de jury constateren dat een aantal deelnemers heel duidelijk werk had gemaakt van de compositie die nodig is voor een goed verhaal of gedicht. Vruucht van schrijfcursussen? Klaagde de jury in 2010 over slordige spelling en interpunctie, dat was dit jaar heel wat beter. De jury heeft voorgesteld een aparte prijs in te stellen voor proza en poëzie, deze twee literatuurvormen werden niet gescheiden en deelnemers konden beide genres inleveren. Dat maakte het voor de beoordeling voor één prijs moeilijk, want het zijn in feite onvergelykbare eenheden.

Voor de jury is het een heel interessant gegeven dat zij noch de naam, noch de leeftijd, noch het geslacht van de deelnemers wist. Toen al het werk gedaan was kregen de 3 leden deze gegevens wel te horen; daarbij bleek dat de jongste deelnemer 13 en de oudste 70 jaar was, en dat er 29 vrouwen en 22 mannen hadden meegedaan.

Na de eerste selectie bleef een aantal teksten over waar de jury langdurig en diepgravend over gesproken heeft, waarna tenslotte een oordeel geveld moest worden; toch een moeilijke taak .

Heel duidelijk stond in het reglement o.a. dat de inzending van literaire aard moest zijn waardoor al te persoonlijke en/of moralistische teksten uit de boot vielen. Het was niet geoorloofd meer dan 1000 woorden te gebruiken; één deelnemer was ruim over die grens heen gegaan en zijn/haar werk werd dus terzijde geschoven. Uitgangspunt bij de beoordeling waren: stijl, spanningsopbouw, oorspronkelijkheid van inhoud en/of taalgebruik, de mogelijkheid de lezer mee te nemen in "een wereld van woorden", zeker als die wereld een onbekende was. . Aangezien er slechts drie teksten voor de prijs genomineerd mochten worden, besloot de jury één inzending te huldigen met een eervolle vermelding. Die vermelden we nu eerst: Bert Huisman.

Zaleskioniersky

De schrijver heeft vier teksten ingeleverd en ze vooraf laten gaan met : *Onzin en andere zinnigheden*. Uit deze 'onzin' worden vier fragmenten geboren, die door hun zeggingskracht en beknoptheid van taal veel weg hebben van poëtisch proza. Het is prachtig hoe de schrijver soms door één goed geplaatst woord een hele voorafgaande passage verheldert. Hij weet heel goed in de huid van zijn personage te kruipen zelfs als zo'n personage een fiets is !

De jury mocht slecht drie verhalen voor een prijs nomineren, maar zij wilde dit verhaal toch zeker in aanmerking laten komen voor een eervolle vermelding.

Tot zover het algemene deel; in alfabetische volgorde geven wij nu een opsomming van de drie genomineerde teksten.

Waar 'dichter' staat gelieve men ook voor de vrouwelijk mogelijkheid te kiezen en dat geldt ook als er sprake is van 'hij'.

Naam genomineerde: Peter Vermaat.

a. *Gedichten*.

De dichter maakt nadrukkelijk maar wel fijngevoelig gebruik van taalmiddelen als assonantie en alliteratie en zijn beeldspraak duidt voortdurend op een tweede verborgen laag onder de klankrijke gedichten. In *Hiort* nodigt hij de lezer uit het vaste land van zekerheden te verlaten en mee te gaan op zoek naar het ongekende. In *Kleine maaltijd van taal* ligt de dichter als een Romein aan aan een copieuze maaltijd in de hoop op een exquisite buffet met hoogstaande gesprekken, maar de hooggespannen verwachting van een ontmoeting met Amor blijkt zich opnieuw te beperken tot Eros., want *ook nu weer gaat de liefde lager dan de*

maag. De reeks opent met *Ik heb zojuist de dood bedrogen/ en woorden onder mijn matras gelegd*. Wie zo begint, moet wel een goede dichter zijn.

Naam genomineerde: Tom Bouwmeester (20 jaar!).

b. Reconstructie

Als je zo'n titel leest ben je al meteen benieuwd naar wat er opnieuw gestalte moet krijgen, en als de auteur dan ook nog opent met een citaat uit *Die Zauberflöte* wekt het nog meer verwachtingen. Welnu die worden ingevuld door een sterk, goed gebouwd verhaal waarin droom en werkelijkheid voortdurend vervlochten worden. Functionele details worden als het ware terloops maar wel noodzakelijk vermeld voor een goed begrip van de tekst zonder uitleggerig te zijn. Als lezer raak je bijna mee vermoeid met de verhaalfiguur die een angstige, zware tocht door zijn oorlogsherinneringen maakt. Een aangrijpend verhaal vol literaire taal. Toen de jury na de beoordeling hoorde wie de auteurs waren en welke leeftijd zij hadden, was de verbazing zeer groot en was zij verrast door het inlevingsvermogen van de schrijver, de leeftijd in acht genomen.

Naam genomineerde: Carolijn Toren.

c. Vandaag

Een verhaal dat je zeker twee keer moet lezen willen de steeds vervlochten perspectieven van de personages goed tot je doordringen. Het begint met de ontdekking door een onderzoeker: een man en een vrouw dood op een grindpad, een damesfiets, een dode en een snaterende eend, en ergens een jampotje. Maak daar maar eens een eenheid van. Dat lukt de auteur: hij schrijft een liefdesverhaal waarin de lezer geboeid wordt door de knappe, strakke wijze waarop gegevens geleidelijk aan ontrold worden, met goed gevoel voor details en prozaritme.

Winnaar Aan het Woord! 2011 Apeldoorn: Tom Bouwmeester

Apeldoorn, 9 december 2011

De jury:
Angela Hartgers
Henny Stoel
Jos Knipping